

Benkő Levente

LÓRINCZ CSABÁTÓL BÚCSÚZUNK

Lőrincz Csaba sohasem tartozott a politika élvonalába. Igaz, nem is volt politikus. Nevét leginkább a külpolitika iránt érdeklődő vájt fülűek ismerték. Mégsem túlzás azt mondani, hogy a napokban a rendszerváltás utáni magyar külpolitika meghatározó szereplőjét veszítettük el.

Váratlanul távozott közülünk Lőrincz Csaba, a Fidesz egykori külpolitikai szakértője, az Orbán-kormány idején a Külügyminisztérium Közép- és Délkelet-Európát felügyelő helyettes államtitkára. Csaba Sepsiszentgyörgyön született és a LIMES-Kör tagjaként folytatott erdélyi ellenzéki tevékenység után a 80-as évek emigrációs hullámával települt át Magyarországra. Rövidesen a Fidesz körüli mozgalmárkodásba csöppent, ahol a kezdetektől Németh Zsolt mellett tevékenykedett. Így vált alapemberévé a mostanra fogalomná vált „Bálványosi Folyamatnak” is, amely a magunkfajta öregecskedő harmincas reakciósoknak már a 90-es évek legelején is jelezte, hogy – a köreinkben gyakorta uralkodó közfelfogással ellentétben – a Fidesz azért mégsem teljesen a Szadesz kistesója. S azért az nem volt könnyű időszak: egy, a Parlamentbe alapvetően véletlenül bekerült generációs kispárt szakértőjeként, a külpolitikára-nemzetpolitikára is lassan átterjedő, élesedő-élesített kultúrharc közepette az Antall-kormány ellenzékeként. Nem volt könnyű a Horn-kormány alapszerződés-politikája idején sem, az integrációs kényszer és a határon túli magyar közösségek legitim autonómia-követeléseinek együttes szorításában. De aztán elérkezett 1998, és az elméletek gyakorlatba ültetésének pillanata. Az eredmények pedig magukért beszélnek.

Lőrincz Csaba a rendszerváltás utáni időszak talán legfontosabb jogszabálya, a státustörvény kidolgozásának meghatározó figurája lett. Valamint annak a külpolitikának az egyik elméleti főmuftija és gyakorlati végrehajtója, amely hosszú évtizedek óta először bátran és mosolygva tudott szembenézni az utódállamok kormánykodásaival – az önbizalmat ügyesen párosítva az ezredfordulón Magyarország előtt felvillanó geopolitikai mozgástér kihasználásával. Nem rajta múltott, hogy a

dolgok végül nem úgy alakultak, ahogy azt sokan gondolták-gondoltuk. A 2002 utáni években Csaba az Országgyűlés Külügyi Bizottsága mellett dolgozott főtanácsadóként.

Erdélyi létére – vagy talán éppen ezért – józansággal és hideg fejjel közelített szűkebb pátriájának ügyeihez még akkor is, amikor itthon időnként belpolitikai ízű és hevességű, sokszor buta kuruc–labanc csetepaté alakult ki a transszylván magyar közéletéről. S bár származásából is adódóan elsősorban nemzetpolitikára specializálódott, érdeklődése és szakértelme azon jóval túlterjedt. Széles világlátása igazi külpolitikai teoretikussá tette.

Csaba amolyan székelyesen visszahúzódó emberként nem szerette a nyilvánosságot. Sajátos stílusa miatt sokan egyenesen morózusnak tartották.

Mindössze 49 évet élhetett.

Isten nyugosztalja!